

کارگاه روش تحقیق در هنر: درس گفتار

میرعمیرضا درویشی

عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی
واحد تهران مرکزی دانشکده هنر و معماری

۱۳۹۳

www.ketab.ir

دریابیگی، میرعلیرضا، ۱۳۵۶ -

سرشناسه

کارگاه روش تحقیق در هنر: درس گفتار میرعلیرضا دریابیگی

عنوان و نام پدیدآور

شمیرانات: انتشارات دریابیگی، ۱۳۹۳.

مشخصات نشر

۱۱۲ ص: جدول

مشخصات فزاهری

۹۷۸-۶۰۰-۹۳۹۳۵-۳-۷

شابک

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

یادداشت

موضوع

هنر -- تحقیق

هنر -- تحقیق -- روش‌شناسی

موضوع

۱۳۹۳ ۷۰۷۱۲

رده‌بندی دیویی

شماره کتابشناسی ملی: ۳۵۷۶۲۴۹

انتشارات دریایی

www.daryabeygipublications.com

کارگاه روش تحقیق در هنر: درس گفتار

میرعلیرضا دریایی

(عضو هیئت انشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی)

نوبت چاپ: اول / تیر ۱۳۹۱

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

طراح جلد: میرحسین دریایی

طراح و صفحه‌آرا: سحر نقوی

لیتوگرافی و چاپ: پیشگام

قیمت: ۸۵۰۰ تومان

تمامی حقوق مادی و معنوی این کتاب برای ناشر محفوظ است.

۱۳ پیش گفتار

۱۵ معنا و مفهوم پژوهش

۱۸ علم چیست؟

۱۹ پنج شناسگر برای رسیدن به منابع پژوهش

۲۱ مراتب روش علمی (فرآیند پژوهش علمی)

۲۳ ویژگی‌های موضوع یا مسئله‌ی پژوهش

۲۴ چگونه موضوع پژوهش را انتخاب کنیم؟

..... زمینه‌های انتخاب موضوع پژوهش

۲۵ ویژگی‌های یک موضوع خوب برای پژوهش

۲۵ ویژگی‌های یک پژوهش خوب از نظر تاکن

۲۶ انواع پژوهش‌های علمی

۲۶ انواع پژوهش‌های علمی بر اساس هدف

۲۶ پژوهش‌های بنیادی

۲۶ پژوهش‌های کاربردی

۲۷ انواع پژوهش‌های علمی بر اساس ماهیت و روش

۲۷ پژوهش‌های تاریخی

۲۷ پژوهش‌های توصیفی

۲۸ پژوهش‌های همبستگی (هم‌خوانی)

۲۸ پژوهش‌های تجربی (آزمایشگاهی)

۲۹ روش‌های علی (علت و معلولی)

۳۱ فرضیه و متغیر

۳۳ تعریف فرضیه

۳۴ ویژگی‌های فرضیه (۸ مورد)

۳۵ انواع فرضیه و نحوه‌ی بیان آن‌ها (در پژوهش‌های همبستگی یا تجربی)

۳۵ فرضیه پژوهش جهت‌دار

۳۶ فرضیه پژوهش بدون جهت

۳۷ پرسش‌های پژوهش یا پرسش‌های پژوهشی

۳۸ ویژگی‌های پرسش‌های پژوهش یا پرسش‌های پژوهشی (۵ مورد)

۳۸ مفهوم متغیر

۳۹ انواع متغیر بر اساس ارزش

۴۰ انواع متغیر بر اساس رابطه

- انواع متغیر بر اساس نقش ۴۱
- انواع متغیر بر اساس گزینه ۴۱
- تعاریف و تشخیص متغیرها ۴۲
- تعریف واژه‌ها و اصطلاحات ۴۲
- تعریف با استفاده از فرهنگ لغات ۴۲
- تعریف با استفاده از مثال ۴۲
- تعریف به وسیله‌ی جنس و وجه امتیاز ۴۲
- تعریف با استفاده از ابعاد و شرط ۴۲
- تعریف عملیاتی ۴۳
- خصوصیات تعریف عملیاتی ۴۳
- مشاهده‌پذیری ۴۴
- اندازه‌پذیری ۴۴
- ویژگی‌های تعریف عملیاتی (۴ مورد) ۴۴

- پژوهش چگونه دسته‌بندی می‌شود؟ ۴۵
- تعیین مسئله ۴۷
- صورت‌بندی فرضیه ۴۷
- تعیین و نام‌گذاری متغیرها ۴۷
- تعاریف عملیاتی ۴۷
- دست‌کاری و کنترل متغیرها ۴۸

- ۴۸ مراحل بررسی و تدوین ادبیات پژوهش (۸ مرحله)
- ۴۹ انواع کارت‌های کتاب‌شناسی
- ۵۰ منبع‌نویسی پایان پژوهش
- ۵۱ منابع کلی پژوهش
- ۵۲ تعریف نظریه
- ۵۳ نظریه‌های تبیینی
- ۵۳ نظریه‌های تجویزی و توصیه‌ای
- ۵۳ ویژگی‌های نظریه علمی
- ۵۴ تعریف جامعه آماری
- ۵۴ تعریف نمونه آماری
- ۵۷ نمونه‌برداری (Sampling) انواع روش‌های آن
- ۶۰ تصادفی
- ۶۰ تصادفی ساده
- ۶۱ تصادفی طبقه‌ای
- ۶۳ تصادفی خوشه‌ای
- ۶۴ منظم (سیستماتیک)
- ۶۵ غیرتصادفی
- ۶۶ روش نمونه‌برداری در دسترس در دسترس
- ۶۷ روش نمونه‌برداری هدفمند

تعریف داده‌ها و اطلاعات ۶۸

تفاوت داده و اطلاعات ۶۹

انزاهای جمع‌آوری داده‌ها: روش‌های گردآوری داده‌ها ۷۱

انواع مشاهده ۷۴

محاسن مشاهده ۷۵

معایب مشاهده ۷۶

نکاتی که رعایت می‌تواند اعتبار مشاهده را افزایش دهد ۷۶

پرسش‌نامه و انواع ۷۹

پرسش‌نامه با پرسش‌های انزاهای ۸۰

پرسش‌نامه با پرسش‌های بسته ۸۰

مقایسه‌ی پرسش‌نامه‌های باز و بسته ۸۳

محاسن پرسشنامه ۸۳

معایب پرسشنامه ۸۴

ویژگی‌های یک پرسشنامه خوب ۸۴

مصاحبه ۸۷

انواع مصاحبه ۸۸

مصاحبه کاملاً هدایت‌شده و منظم ۸۸

مصاحبه نیمه هدایت‌شده ۸۸

مصاحبه آزاد یا هدایت نشده ۸۹

- محاسن مصاحبه ۹۱
- معایب مصاحبه ۹۱
- بررسی اسناد و مدارک ۹۳
- معایب بهره‌گیری از اسناد و مدارک برای جمع‌آوری داده‌ها ۹۴
- محاسن بهره‌گیری از اسناد و مدارک برای جمع‌آوری داده‌ها ... ۹۵
- مواردی که رعایت آنها روایی و پایایی داده‌های حاصل از بررسی
اسناد و مدارک را افزایش می‌دهد ۹۶
- فصل‌بندی بخش متن اصلی گزارش تحقیق ۹۷
- روش تهیه و ارسال مقاله برای چاپ در نشریات علمی-پژوهشی - ۹۹
- کتاب‌شناسی و منابع ۱۰۷
- کتاب‌شناسی فارسی ۱۰۹
- کتاب‌شناسی انگلیسی ۱۱۰

پیش گفتار

کتاب کارگاه روش تحقیق در هنر: درس گفتار مجموعه درس گفتارهایی است که توسط دانشجویان نگارش در ملی فراشد درس - واحد کارگاه روش تحقیق در مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی - دانشکده هنر و معماری به روشی تحریر درآمده و یادنگاشت گردیده است. از آنجایی که یکی از بهترین راه‌ها برای توسعه منابع در حوزه روش تحقیق کتاب مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم انسانی نوشته فرهیخته‌ی گران‌قدر محمدرضا حافظ‌نیا بوده است کوشش شده تا در ریف بنیادین کلیدواژگان این حوزه به منظور هم‌نواختی هرچه افزون‌تر از کتاب گفتاورده شود. این مجموعه می‌تواند برای درس - واحد کارگاه روش تحقیق به ارزش سه واحد درسی در مقطع کارشناسی ارشد و درس - واحد روش تحقیق به ارزش دو واحد درسی در مقطع کارشناسی کارآمدی داشته باشد. مجموعه‌ی پیش روی درس گفتارهایی است گفتاورده شده در کلاس

که توسط سرکار خانم سحر نقوی یادنگاشت و تدوین گردیده است. پاسداشت تقدیم حضور پر مهرشان.

همچنین شایان آورد است که کتاب حاضر جهت کار بست دانشجویان دانشکده هنر و معماری به چاپ و نشر رسیده است. از آنجایی که نهاد مایه‌ی بنیادین کتاب روش پژوهش در حوزه‌ی هنر است و در این زمینه متأسفانه به‌سبب محدودی در دسترس هنرپژوهان قرار دارد در انتهای کتاب منابعی که درس گفتارها به صورت تلخیصی از آنها ایفاد گردیده ذکر شده است. همچنین که مباحث تحلیلی-گفتگویی کلاس‌های درسی نیز بر گفت‌وگویمان که کتاب تأثیری به‌سزا داشته است. امید آنکه عزیزان مان در راه هنرپژوهی پویا، استوار و با پشتی باشند. ایدون باد.

میرعلیرضا دریابیگی

عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تهران مرکزی دانشکده هنر و معماری

شمیران - ری ۱۳۹۳